

[Time: 3:00 Hrs]		[Marks:100]
Please check whether you have got the right question paper.		
N.B:	1. All question are compulsory. 2. All Question carry Equal Marks 3. Figures to indicates Marks to a Sub -Question	

Q.1		Attempt any Two of the following	
	1	Explain key features of Indian Federalism?	10
	2	Explain the Centre- State relations in Indian Federation	10
	3	Write a detailed note on preparation of Budget	10
Q.2		Attempt any Two of the following	
	1	Define National Political Party and enumerate its features	10
	2	Discuss chief characteristics of Indian Party system	10
	3	What are the key features of Regional Political Party	10
Q.3		Attempt any Two of the following	
	1	Describe Characteristics of Caste and Caste system	10
	2	Explain the Role of Caste in Indian Politics	10
	3	Write a short note on Women Participation in Local Self Government	10
Q.4		Attempt any Two of the following	
	1	What is the legal framework to check and prevent criminalization of politics	10
	2	State the factors responsible for the rise of Naxalism	10
	3	Discuss Global Terrorism and its impact on India	10
Q.5		Attempt any Two of the following	
	1	Write a note on Autonomy of States in India	10
	2	Examine the insurgency in the North East India	10
	3	Write a note on principles of Budgeting	10

[वेळ: ३ तास]		[गुण:१००]
कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.		
सूचना:	१ सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत. २ सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत ३. उजवीकडील अंक उप-प्रश्नांचे गुण दर्शवितात	

प्र.१		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा	
	1	भारतीय संघराज्यपद्धतीची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा	10
	2	भारतीय संघराज्यपद्धतीतील केंद्र- राज्य संबंधाबाबत थोडक्यात चर्चा करा	10
	3	अंदाजपत्रकनिर्माती प्रक्रियेविषयी सविस्तर टिप लिहा	10
प्र.२		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा	
	1	राष्ट्रीय पक्षाची व्याख्या लिहून राष्ट्रीय पक्षांची वैशिष्ट्ये लिहा	10
	2	भारतीय पक्ष पद्धतीच्या ठळक वैशिष्ट्यांची सविस्तर चर्चा करा	10
	3	प्रादेशिक पक्षपद्धतीची ठळक वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा	10
प्र.३		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा	
	1	जात या संकल्पनेची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करून जातीव्यवस्थेची चर्चा करा	10
	2	भारतीय राजकारणातील जातीची भूमिका स्पष्ट करा	10
	3	स्थानिक स्वराज्य संस्थांतील महिलांच्या सहभागाबाबत थोडक्यात टिप लिहा	10
प्र.४		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा	
	1	राजकारणाचे गुन्हेगारीकरण रोखण्यासाठी कोणती कायदेशीर चौकट उपलब्ध आहे	10
	2	नक्षलवादाच्या उगमास कारणीभूत घटकांची चर्चा करा	10
	3	जागतीक दहशतवादाची चर्चा करून भारतावरील त्याच्या परिणामांची चर्चा करा	10
प्र.५		खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा	
	1	भारतातील राज्यांची स्वायत्तता याबाबत थोडक्यात टिप लिहा	10
	2	ईशान्येतील घुसखोरीचे परिक्षण करा	10
	3	अंदाजपत्रकाची तत्वे यावर थोडक्यात टिप लिहा	10